

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

15 – 19. maj 2023.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Maj, 2023.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1

Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 19.05.2023	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.191,98	1,65%	7,46%
Dow Jones Industrial	SAD	33.426,63	0,38%	6,95%
NASDAQ	SAD	12.657,90	3,04%	11,15%
Dax 30	Nemačka	16.275,38	2,27%	17,24%
CAC 40	Francuska	7.491,96	1,04%	19,44%
FITSE 100	Velika Britanija	7.756,87	0,03%	6,22%
NIKKEI 225	Japan	30.808,35	4,83%	16,69%
Shanghai Composite	Kina	3.283,54	0,34%	6,02%

Izvor: Bloomberg

1.2

Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	2,74%	16,0	237,2
	10y	2,43%	15,1	147,6
Francuska	2y	2,92%	15,0	266,2
	10y	3,00%	14,8	155,0
Španija	2y	3,06%	14,0	245,3
	10y	3,47%	11,6	143,4
Italija	2y	3,41%	9,7	249,7
	10y	4,26%	8,3	136,2
UK	2y	3,96%	15,9	246,9
	10y	4,00%	21,8	213,1
SAD	2y	4,27%	27,8	166,1
	10y	3,68%	20,9	83,8
Kanada	2y	4,00%	26,8	129,7
	10y	3,13%	24,9	24,5
Japan	2y	-0,06%	-0,7	-0,1
	10y	0,39%	0,8	15,3

Izvor: Bloomberg

1.3

Kretanja na FX tržištu

EUR			USD				
Kurs	Promena		Kurs	Promena			
	1w	YoY		1w	YoY		
EUR/USD	1,0821	-0,29%	2,15%	USD/EUR	0,9242	0,29%	-2,09%
EUR/GBP	0,8680	-0,40%	2,41%	USD/GBP	0,8022	-0,11%	0,26%
EUR/CHF	0,9726	-0,20%	-5,48%	USD/CHF	0,8988	0,08%	-7,47%
EUR/JPY	149,10	1,26%	10,31%	USD/JPY	137,79	1,57%	7,99%
EUR/CAD	1,4606	-0,71%	7,54%	USD/CAD	1,3498	-0,44%	5,29%

Izvor: Bloomberg

1.4

Kamatne stope na tržištu novca *

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.	
		1w	YoY
O/N	3,15%	0,3	373,6	5,05%	0,0	426,0	4,43%	0,0	348,8	1,44%	2,3	214,9
1M	3,13%	-2,8	367,6	5,09%	3,7	418,6	4,43%	0,3	345,3	1,42%	0,6	212,5
3M	3,42%	6,7	376,3	5,16%	9,7	383,3	4,61%	3,9	339,4	1,25%	3,8	195,5
6M	3,71%	6,9	380,3	5,15%	16,1	338,9	4,76%	3,9	325,0	1,03%	3,8	173,5
12M	3,88%	7,9	353,4	4,88%	27,7	253,6	4,86%	7,1	296,6	0,47%	4,1	118,3

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti

1.5

Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka *

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q2 (u %)
Evropska centralna banka	3,25*	0,25	04.05.23	15.06.23	3,50
Federalne rezerve SAD	5,00-5,25	0,25	03.05.23	14.06.23	5,00-5,25
Banka Engleske	4,50	0,25	11.05.23	22.06.23	4,75
Banka Kanade	4,50	0,25	25.01.23	07.06.23	4,50
Švajcarska nacionalna banka	1,50	0,50	23.03.23	22.06.23	1,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 3,75%);

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,29% u odnosu na američki dolar. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0760 do 1,0905 (tokom perioda trgovanja) odnosno od 1,0763 do 1,0879 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Početkom nedelje evro je blago ojačao, uprkos nešto lošijim podacima sa tržišta zone evra. Industrijska proizvodnja u zoni evra u martu je smanjena za 4,1%, više nego što se očekivalo (-2,8%), a nakon rasta od 1,5% u februaru. U odnosu na isti mesec prošle godine proizvodnja je manja za 1,4%, nakon rasta od 2,0% u prethodnom mesecu. Međutim, **dolar je oslabio** nakon objave podatka da je pokazatelj proizvodne aktivnosti u oblasti koju pokriva FED iz Njujorka u maju znatno smanjen na -31,8 sa 10,8 u prethodnom mesecu i bio je daleko ispod očekivanja (-3,9). Ovaj indeks je zabeležio najveći pad od aprila 2020. godine i ukazuje na snažnu kontrakciju proizvodne aktivnosti i pogoršanje uslova poslovanja u maju.

U utorak je došlo do **slabljenja evra u odnosu na dolar**. ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku u maju je smanjen sa 4,1 na -10,7, čime se vratio u negativnu zonu po prvi put od decembra 2022. godine, dok je komponenta koja prikazuje procenu trenutne ekonomske situacije takođe smanjena sa -32,5 na -34,8. Sa druge strane na **jačanje dolara** su uticali podaci o maloprodaji u SAD u aprilu koja je povećana za 0,4%, nakon pada od -0,7% prethodnog meseca, dok je komponenta koja predstavlja kontrolnu grupu porasla za 0,7% (nakon pada od -0,4%), odnosno podatak da je industrijska proizvodnja u SAD u aprilu porasla za 0,5%, dok se očekivalo da ostane nepromenjena.

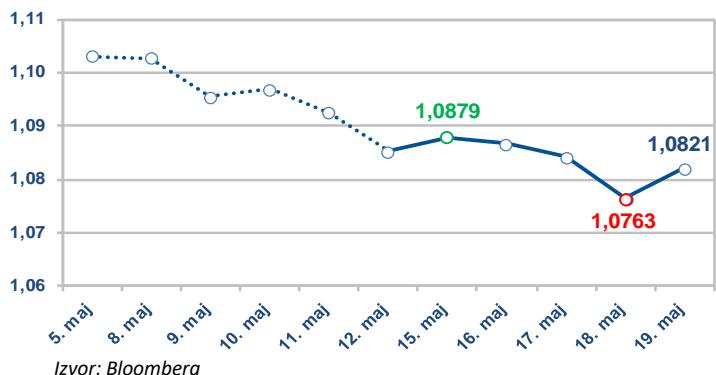
U izveštajnom periodu evro je oslabio prema dolaru za 0,29%

Dolar je nastavio da jača u odnosu na evro i narednih nekoliko dana. Izjave zvaničnika FED-a ukazuju da verovatno neće doći do smanjenja kamatnih stopa do kraja godine, dok se pojedini čak vide i mogućnost za dodatno povećanje stopa. Takođe, pregovori oko gornje granice duga idu u prilog jačanja dolara, bez obzira na koju stranu išli. Sa jedne strane, nastavak zastoja doprinosi rastu averzije prema riziku kod investitora i povećanja kupovine dolara kao valute sigurnog utočišta. Sa druge strane, svaki konstruktivni ton i mogućnost postizanja dogovora takođe u ovom trenutku pozitivno utiče na dolar.

U četvrtak je **dolar dostigao sedmi nedeljni maksimum prema evru** usled solidnih ekonomskih podataka u SAD i očekivanog razrešenja situacije u vezi sa povećanjem gornje granice javnog duga u SAD. Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 13. maja je smanjen na 242 hiljade, sa 264 hiljade u prethodnoj nedelji i bio je ispod očekivanja (251 hiljada), ukazujući na i dalje snažno tržište rada u SAD. Pored toga, pokazatelj poslovnih očekivanja iz oblasti koju pokriva FED iz Filadelfije je u maju znatno porastao sa -31,3 na -10,4, dok se očekivao rast na -20,0.

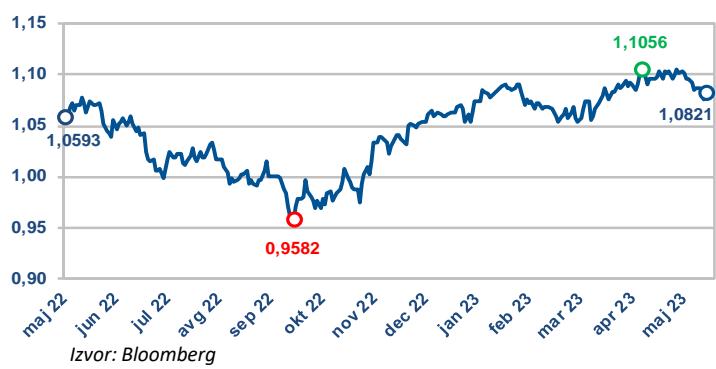
1.6

Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

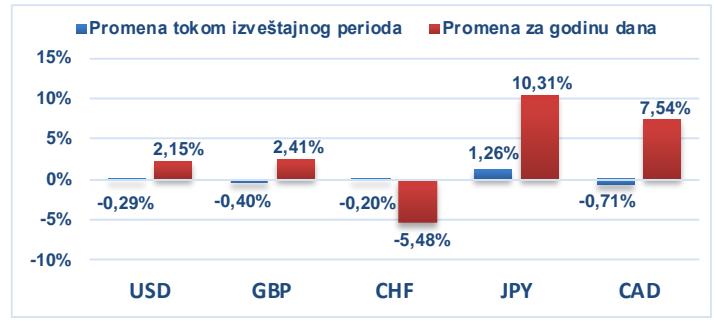
1.7

Kurs EUR/USD poslednjih godinu dana

1.8

Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

U petak dolazi do promene i jačanja evra odnosno slabljenja dolara. Proizvođačke cene u Nemačkoj su u aprilu porasle za 0,3% (u odnosu na -2,6% iz marta), dok su na godišnjem nivou zabeležile rast od 4,1% u odnosu na 6,7% iz marta. Predsednica ECB, Lagard, je izjavila da kamatne stope moraju da budu visoke da bi se dostigla ciljana stopa inflacije. **Dolar je znatnije oslabio** nakon što je predsednik FED-a Puel iznenadio svojom umerenijom izjavom da ta centralna banka možda neće morati dalje da povećava kamatne stope i signalizirao pauzu na narednom sastanku u junu.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0821 američkih dollara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD su tokom nedelje zabeležili veći rast duž cele krive prinosa, osim na najkraćem delu gde su ostali nepromjenjeni. Prinos 2g. obveznice povećan je za oko 28 b.p. na 4,27%, dok je prinos 10g. obveznice povećan za oko 21 b.p. na 3,68%.

Solidni ekonomski podaci u SAD, očekivano razrešenje situacije u vezi sa povećanjem gornje granice javnog duga u SAD, kao i izjave više zvaničnika FED-a u pravcu potrebe za daljim povećanjem kamatnih stopa, uticali su na znatan rast prinosa državnih obveznica.

Maloprodaja u SAD u aprilu je povećana za 0,4% u odnosu na prethodni mesec, manje od očekivanja (0,8%), nakon pada od 0,7% (revidirano sa -1,0%) u martu. Maloprodaja bez volatilnih kategorija: automobila, benzina, građevinskog materijala i prehrambenih usluga (tzv. kontrolna grupa), koja najpričinjuje odslikava komponentu potrošnje stanovništva u BDP-u i ima veću korelaciju sa trendom kretanja ukupne potrošnje, je povećana za 0,7% (očekivano 0,4%), nakon -0,4% u martu. Podaci o maloprodaji nisu prilagođeni za uticaj inflacije, pa je realan rast potrošnje zapravo izostao, ali podaci ukazuju da je potrošnja u SAD za sada otporna, podržana dobrom stanjem na tržištu rada i stabilnim rastom zarada, a uprkos visokoj inflaciji i rastućim troškovima zaduživanja. Ipak, očekivano hlađenje tržišta rada i postepeno iscrpljivanje viška štednje domaćinstava (formirane tokom korone), kao i rast zaduženosti po kreditnim karticama i pooštreni uslovi kreditiranja mogli bi da utiču na smanjenje tražnje u narednim mesecima, što bi povećalo izglede za recesiju kasnije ove godine.

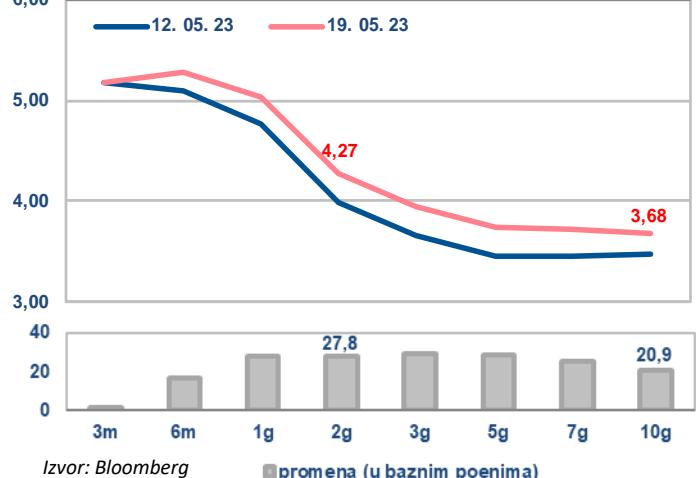
Dobri ekonomski podaci i optimizam u vezi podizanja gornje granice javnog duga podstakli veći rast prinosa

Industrijska proizvodnja u SAD u aprilu je povećana za 0,5% u odnosu na prethodni mesec, nakon 0,0% u martu (revidirano sa 0,4%). Proizvodnja prerađivačkog sektora, koja čini oko tri četvrtine ukupne industrijske proizvodnje, povećana je za 1,0% (nakon -0,8% u prethodnom mesecu), pri čemu se najveći rast beleži u proizvodnji automobila i delova (9,3%), a rast je ostvaren i u proizvodnji kompjutera i elektronike (2,1%). Ovi podaci o rastu industrijske proizvodnje u aprilu, najviše su posledica oporavka u sektoru proizvodnje automobila, što je delom posledica normalizacije u snabdevanju sirovinama, dok bi u narednim mesecima moglo doći do pada aktivnosti, usled smanjenja tražnje i za potrošnjim, ali i investicionim dobrima, kao i jer proizvođači redukuju svoje investicione planove, usled visokih kamatnih stopa, ali i povećane zabrinutosti da bi mogla uslediti recesija.

Predsednica FED-a iz Dallas-a, Logan, rekla je da trenutni ekonomski podaci ne daju osnovu FED-u da na sledećem sastanku pauzira sa povećanjem referente stope. Ona smatra da je inflacija u SAD još uvek previšaka, da nije postignut dovoljan napredak u njenom smanjivanju, te da je ključno da FED ostvari svoj mandat cenovne stabilnosti. Takođe, snažno tržište rada i niska stopa ne zaposlenosti podstiču inflatorne pritiske, što ne pomaže FED-u u ostvarivanju svog mandata. **Predsednik FED-a iz Sent Luisa, Bularđ**, rekao je juče da podržava dalje povećanje referente stope, kao „osiguranje“ od daljeg rasta inflacije u SAD.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD u % (benčmark izdanja sa početka perioda)

1.10

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Maloprodaja, M/M	Apr	0,8%	0,4%	-0,7%
Industrijska proizvodnja, M/M	Apr	0,0%	0,5%	0,0%
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	13. Maj	251	242	264

Izvor: Bloomberg

1.11

Prinos generičkih 2y i 10y državnih obveznica SAD u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica su zabeležili pad na ročnostima do 6 meseci, dok su na dužim ročnostima zabeležili rast. Prinos nemačke 2g. obveznice povećan je za 16 b.p, na 2,74%, dok je prinos 10g. povećan za oko 15 b.p, na 2,43%.

Kretanje prinosu tokom ove nedelje je najpre posledica očekivanja daljeg povećanja kamatnih stopa od strane ECB, ali i očekivanog razrešenja situacije oko povećanja gornje granice javnog duga u SAD.

ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku u maju je smanjen sa 4,1 na -10,7 poena, čime se vratio u negativnu zonu po prvi put od decembra 2022. godine. **ZEW indeks procene trenutne ekonomске situacije u Nemačkoj** smanjen je sa -32,5 na -34,8 poena. Stručnjaci za finansijska tržišta predviđaju da bi u narednih šest meseci nemačka ekonomija mogla da sklizne u blagu recesiju. Pad vrednosti indikatora delimično je posledica neizvesnosti pregovora oko povećanja gornje granice duga u SAD. Pad kupovne moći, pad porudžbina, kao i uticaj agresivnog pooštravanja monetarne politike, zatim očekivano usporavanje američke ekonomije, uticali su na pad optimizma sa početka godine.

ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku se vratio u negativnu zonu prvi put od kraja 2022. godine

BDP u zoni evra, prema drugoj (preliminarnoj) proceni, beleži rast od 0,1% u prvom kvartalu, odnosno rast od 1,3% u odnosu na isti kvartal prethodne godine. Oba podatka bila su u skladu sa prvom procenom.

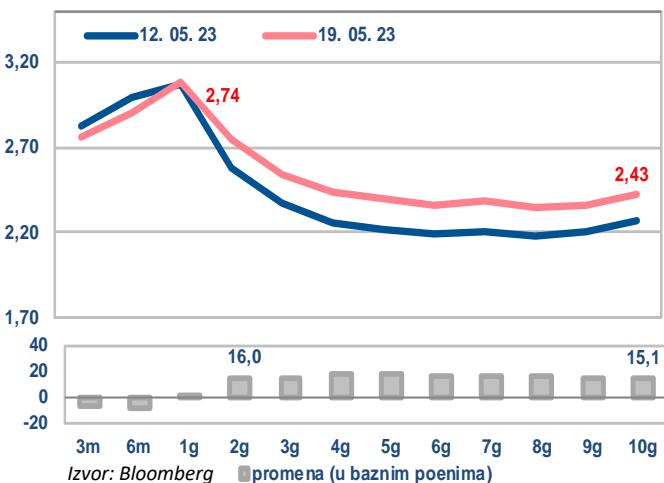
Proizvodačke cene u Nemačkoj, povećane su u aprilu za 0,3% u odnosu na prethodni mesec, dok je bio očekivan pad od -0,5%, a prethodno -1,4% (revidirano sa -2,6%). Na rast cena najviše je uticalo povećanje cena energetika (1,0% u odnosu na -4,7% u martu) i rast cena električne energije, gasa, grejanja i vode (1,4%). Kada se izuzmu energetici, proizvodačke cene povećane su 0,1% u aprilu. U odnosu na isti mesec prethodne godine rast proizvodačkih cena iznosi 4,1%, značajno ispod 6,7% koliko je iznosio prethodnog meseca (revidirano sa 7,5%) i ispod očekivanja (4,3%). Najveći rast na godišnjem nivou beleže hrana (13,6%) i potrošačka dobra (11,1%).

Industrijska proizvodnja u zoni evra u martu je smanjena za 4,1%, više od očekivanja (-2,8%), nakon rasta od 1,5% u prethodnom mesecu. U odnosu na isti mesec prošle godine manja je za 1,4% (očekivan rast od 0,1%). Ovaj mesečni pad je najveći od aprila 2020. godine kada je pandemija zatvorila fabrike širom sveta. Najveće kontrakcije su zabeležene u Irskoj i Nemačkoj. Posmatrano po kategorijama, daleko najznačajniji pad je zabeležen kod kapitalnih dobara, čija je proizvodnja pala za 15,4% na mesečnom nivou.

Predsednica ECB, Lagard, rekla je da kamatne stope moraju da budu visoke da bi se dostigla ciljana stopa inflacije ECB, dodajući da je ECB sada u kritičnom trenutku, kada inflacija počinje da opada. Ona je istakla da će ECB biti istražna i da će doneti odluke koje su potrebne da se inflacija vrati na 2%.

1.12

Kriva prinosu državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja sa početka perioda)

1.13

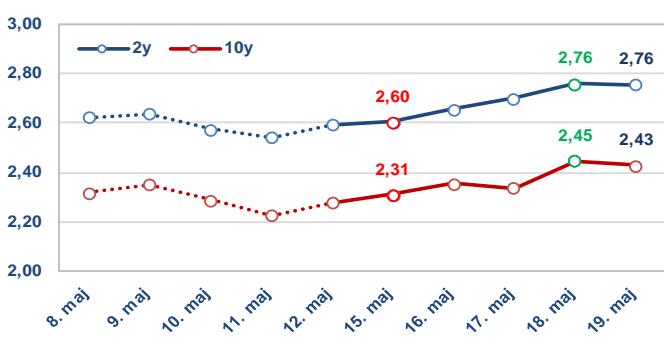
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
ZEW indeks ekonomskih očekivanja, Nemačka	Maj	-5,0	-10,7	4,1
Stopa rasta BDP-a, T/T, druga procena	T1	0,1%	0,1%	0,1%
Stopa rasta inflacije, G/G, finalno	Apr	7,0%	7,0%	7,0%

Izvor: Bloomberg

1.14

Prinos generičkih 2y i 10y državnih obveznica Nemačke u %

II Kretanja na tržištima izabralih zemalja u razvoju

2.1

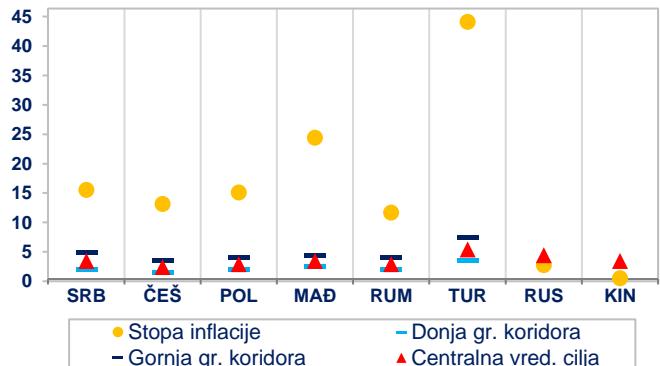
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (Q2, %)*
Srbija (NBS)	6,00	0,25	6.4.23	8.6.23.	-
Česka (CNB)	7,00	1,25	22.6.22	21.6.23	7,00
Poljska (NBP)	6,75	0,25	7.9.22	6.6.23	6,75
Madarska (MNB)	13,00	1,25	27.9.22	20.6.23	13,00
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10.1.23	5.7.23	7,00
Turska (CBRT)	8,50	-0,50	23.2.23	25.5.23	8,50
Rusija (CBR)	7,50	-0,50	16.9.22	9.6.23	7,50
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *Q2 2023. godine - prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg/sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak)

Dešavanja na lokalnim tržištima

Guverner Centralne banke Češke (CNB), Ales Michl, naveo je da bi stopa inflacije u Češkoj u drugoj polovini godine trebalo da se smanji na nivo ispod 10%YoY (u aprilu je iznosila 12,7%YoY), kao i da je neophodno njeni smanjenje na približno 2% YoY (ciljni nivo) naredne godine. Takođe, guverner CNB naveo je da razmatraju povećanje referentne kamatne stope ili njeno zadrzavanje na nivou od 7,0% na narednom sastanku kako bi obezbedili kretanje stope inflacije u skladu sa prognozama.

Tokom posmatranog perioda su za posmatrane zemlje u razvoju objavljeni sledeći makroekonomski pokazatelji:

Stopa rasta BDP-a u Rumuniji je u prvom kvartalu 2023. godine iznosila 2,3%YoY (0,1%QoQ), što je ispod nivoa iz četvrtog kvartala 2022. od 4,5% YoY (1,0%QoQ), kao i značajnije ispod očekivanja analitičara od 4,0% YoY (0,5%QoQ).

Stopa rasta BDP-a u Mađarskoj je u prvom kvartalu 2023. godine zabeležila pad od 0,9%YoY, što je iznad očekivanja tržišnih učesnika od -1%YoY. Na kvartalnom nivou zabeležen je pad od 0,2%QoQ (очекivano: -0,7%QoQ). Ovo je treći kvartal za redom u kome se beleži pad BDP-a na kvartalnom nivou.

Stopa rasta BDP-a u Rusiji je u prvom kvartalu 2023. godine zabeležila pad od 1,9%YoY, dok su tržišni učesnici očekivali pad od 2,1% YoY.

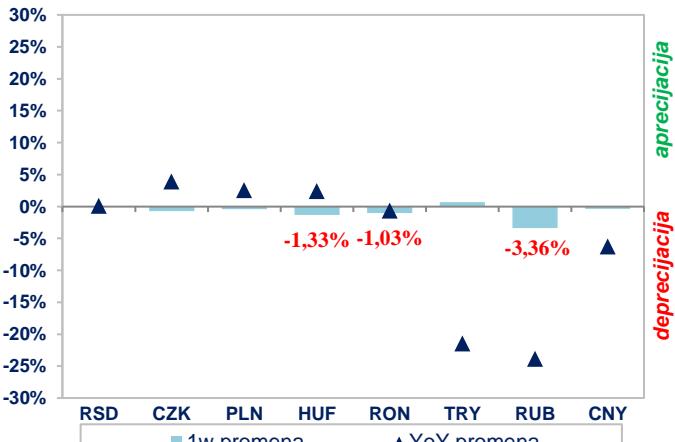
Stopa rasta BDP-a u Poljskoj je u prvom kvartalu 2023. godine zabeležila pad od 0,2%YoY (очекivano: -0,9% YoY), dok je na kvartalnom nivou zabeležen rast od 3,9%QoQ (очекivano: 0,8%QoQ). Stopa inflacije u Poljskoj je u aprilu iznosila 14,7%YoY (0,7%MoM), što je u skladu sa preliminarnom procenom. Bazna inflacija u Poljskoj iznosila je 12,2%YoY (1,2%MoM), što je blago ispod nivoa iz marta od 12,3% YoY, ali u skladu sa očekivanjima analitičara.

Stopa inflacije u Hrvatskoj za april iznosi 8,9%YoY (1,0%MoM), što je ispod podatka iz marta od 10,7% YoY. Značajniji rast cena zabeležen je kod restorana i hotela (15,5% YoY; 2,1%MoM) i kod prehrambenih proizvoda i bezalkoholnih pića (15,7% YoY; 1,0%MoM).

Stopa rasta industrijske proizvodnje Kine za april iznosi 5,6%YoY, što je iznad njenog nivoa iz marta od 3,9% YoY, ali je ispod očekivanja tržišnih učesnika (10,9% YoY).

2.3

Promena lokalnih valuta izabralih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS)

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (ročnost približna 10G)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,460	-16,0	-100,0
Česka (2033)	4,378	14,5	-22,5
Poljska (2033)	5,721	24,0	-57,2
Mađarska (2032)	7,721	4,4	52,8
Rumunija (2032)	7,070	2,8	-108,4
Turska (2032)	14,100	-483,0	-1385,0
Kina (2033)	2,703	1,2	-9,1

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci iz sekundarnog trgovanja).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila pad od **1,75%** i kretala se u rasponu od 1.955,74 do 2.020,32 USD/Oz, američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Na pad cene zlata uticali su: pad tražnje za zlatom u Indiji; uveravanje administracije SAD i predsednika Bajdена da rizik neispunjavanja obaveza SAD mora biti isključen; izjave pojedinih predstavnika FED-a o potrebi nastavka povećanja nivoa kamatnih stopa ukoliko se nastave inflatori pritisci, da je potrebno više dokaza da se inflacija smanjuje i da je prerano da se razgovara o smanjenju nivoa kamatnih stopa; očekivanja pojedinih tržišnih učesnika da će FED na sastanku u junu povećati kamatne stope, povećanje stopa prinosa na državne obveznice SAD, kao i rast vrednosti USD (jačanje USD čini zlato skupljim za trgovce u drugim stranim valutama).

Cena zlata je zabeležila pad od 1,75% i na kraju izveštajnog perioda je iznosila 1.978,41 USD/Oz

Na ograničenje daljeg pada cene zlata uticali su: geopolitička neizvesnost; strah od produbljivanja krize u bankarskom sektoru SAD; investiranje u zlato kao najbolji izbor za one koji traže zaštitu od negativnog ishoda u SAD, da se određivanje gornje granice duga završi bankrotom usled neizvršenja dospelih obaveza.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg

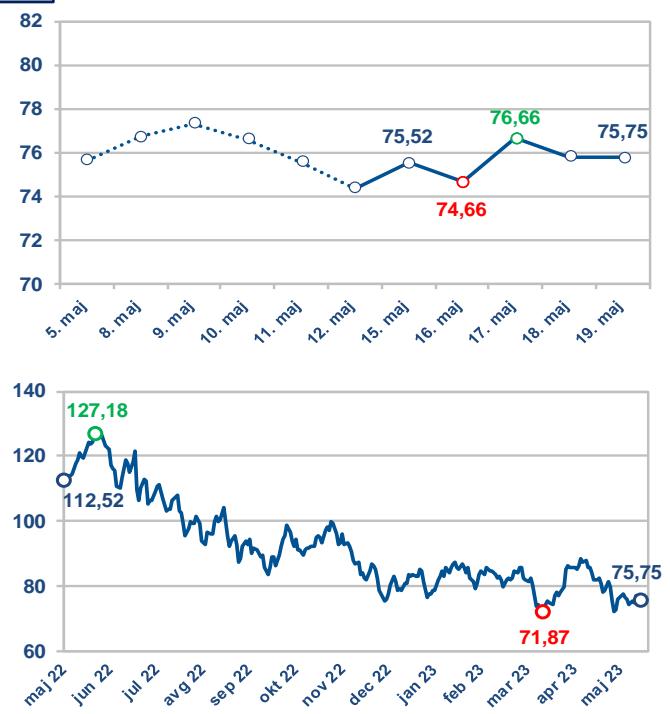
Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je rast cene nafte tipa **Brent** od **1,84%**, koja se kretala u rasponu od 74,66 do 76,66 USD/bbl, američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Na rast cene nafte uticali su: očekivanja tržišnih učesnika da će OPEC+ doneti odluku o smanjenju proizvodnje nafte u junu; spremnost lidera G7 da se pooštare sankcije Rusiji; projekcije Međunarodne agencije za energetiku (IEA) da će potražnja premašiti ponudu nafte u drugoj polovini 2023.g.; zabrinutost za proizvodnju i snabdevanje naftom iz Kanade zbog šumskih požara; razmatranje Indije i plan SAD da pojedinačno počnu sa dopunjavanjem svojih strateških rezervi nafte, kao i smanjenje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

3.2

Dated Brent OIL (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg

Cena nafte je zabeležila rast od 1,84% i na kraju posmatranog perioda je iznosila 75,75 USD/bbl

Na ograničenje daljeg rasta cene nafte, uticali su: zabrinjavajući izgledi za globalnu tražnju usled visokih kamatnih stopa i rizika od globalne ekonomske recesije; podaci o sporijem oporavku ekonomije Kine od očekivanja; carinski podaci o padu uvoza sirove nafte u Kini, uz visok nivo zaliha; negativni pritisak usled nemogućnosti postizanja kompromisa oko uvećanja gornje granice zaduženosti SAD, kao i izveštaji Američkog instituta za naftu (API) i Američke agencije za energetiku (EIA) o rastu zaliha nafte.